

Sygn. akt I NSW 1678/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego D. O.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Protest wyborczy D. O. (dalej: Wnosząca protest) wniesiony został za pośrednictwem Poczty Polskiej 15 lipca 2020 r.

Wnosząca protest zarzuciła naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.) dotyczących ciszy wyborczej, polegające na jej zakończeniu podczas gdy w wielu obwodowych komisjach wyborczych jeszcze trwało głosowanie. W uzasadnieniu Wnosząca protest podniosła, że jest powszechnie wiadome, że ze względu na epidemię COVID-19 organizacja wyborów wymagała szczególnych środków bezpieczeństwa, co wydłużało zdecydowanie sam proces wyborczy – mniejsza liczba wyborców w lokalu, spowodowała kolejki przed lokalami wyborczymi, które stały jeszcze dłuższy czas po godzinie 21:00.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. W przypadku wyborów, których dotyczy protest, jest to ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979; dalej: u.wyb.2020). Ustawa ta określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP zarządzonych w czerwcu 2020 r., w związku z ogłoszonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie, zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 u.w.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez PKW. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb., w myśl którego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W zakresie kwestii proceduralnych należy natomiast wskazać, iż według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Zestawienie tego przepisu o charakterze procesowym, z materialnoprawnymi podstawami protestu wyborczego nie pozostawia wątpliwości, że w proteście wyborczym można podnieść tylko takie zarzuty, które przewiduje Kodeks wyborczy.

W dotychczasowym orzecznictwie wskazywano, że zarzut naruszenia ciszy wyborczej – niezależnie od tego, na czym miałyby polegać takie naruszenie – nie może być podstawą protestu wyborczego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2015 r., III SW 36/15. Zob. także postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 lipca 2010 r., III SW 317/10; 11 czerwca 2015 r., III SW 57/15). Zdarzenie to stanowi wykroczenie (art. 498 w zw. z art. 516 k.wyb.). Nie jest zatem przestępstwem przeciwko wyborom, ujmowanym w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, którego dopuszczenie się mogłoby – zgodnie z art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb. – stanowić jedną z dwóch przewidzianych prawem podstaw protestu wyborczego.

W związku z tym, że według art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb., należało orzec jak w sentencji.